

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2016 m. gegužės 12 d.
(OR. en)

8835/16

Tarpinstitucinė byla:
2016/0140 (NLE)

SCH-EVAL 78
FRONT 204
COMIX 358

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2016 m. gegužės 12 d.
kam:	Delegacijoms

Ankstesnio dokumento Nr.:	8746/16
------------------------------	---------

Dalykas:	Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo pateikiama rekomendacija dėl laikinos vidaus sienų kontrolės išimtinėmis aplinkybėmis, keliančiomis pavojų bendram Šengeno erdvės veikimui
----------	--

Delegacijoms priede pateikiamas Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo pateikiama rekomendacija dėl laikinos vidaus sienų kontrolės išimtinėmis aplinkybėmis, kuriomis kyla pavojus bendram Šengeno erdvės veikimui, kurį Taryba priėmė 2016 m. gegužės 12 d. įvykusiame 3462-ame posėdyje.

Tarybos įgyvendinimo sprendimas

kuriuo pateikiama

REKOMENDACIJA

dėl laikinos vidaus sienų kontrolės išimtinėmis aplinkybėmis, keliančiomis pavojų bendram
Šengeno erdvės veikimui

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/399 dėl
taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų
kodeksas)¹ ir ypač į jo 29 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) po staigaus mišrių migracijos srautų padidėjimo 2015 m. ES susiduria su beprecedente migracijos ir pabėgėlių krize. Dėl to kilo didelių sunkumų užtikrinant veiksmingą išorės sienų kontrolę pagal Šengeno *acquis* ir priimant bei tvarkant atvykstančių migrantų srautus. Krizė atskleidė ir platesnio masto struktūrinių Sąjungos išorės sienų apsaugos trūkumų;
- (2) šie įvykiai ypač paveikė Graikijos Respubliką, visų pirma dėl jos geografinės padėties, ir labai padidėjo į Egėjo jūros salas atvykstančių migrantų skaičius;

¹ OL L 77, 2016 3 23, p. 1.

- (3) remiantis Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1053/2013² ir 2015 m. metine vertinimo programa³, 2015 m. lapkričio 10–13 d. surengtas nepaskelbtas vizitas vietoje, siekiant įvertinti, kaip Graikijos Respublika įgyvendina Šengeno *acquis* išorės sienų valdymo srityje prie savo sausumos sienos (Orestiadoje, Filakyje, Kastanėje, Nea Visoje) ir jūrų sienos (Chijo ir Samo salose) su Turkija;
- (4) 2016 m. vasario 2 d. Komisija priėmė įgyvendinimo sprendimą, kuriuo priimama vertinimo, kaip Graikijos Respublika taiko Šengeno *acquis* išorės sienos valdymo srityje, ataskaita⁴, ir jame nurodė, kad esama rimtų išorės sienų kontrolės vykdymo trūkumų, kuriuos Graikijos valdžios institucijos turi šalinti ir spręsti;
- (5) 2016 m. vasario 12 d. Taryba priėmė rekomendacijas dėl vertinimo metu nustatytų rimtų trūkumų šalinimo ir nurodė jų įgyvendinimo prioritetus. Kad nekiltų pavojus Šengeno erdvės veikimui, Graikijos valdžios institucijos turėtų imtis atitinkamų priemonių, skirtų užtikrinti, kad jos išorės sienų kontrolė būtų vykdoma prie visų jos išorės sienų ir kad ji atitiktų Šengeno *acquis*;
- (6) 2016 m. vasario 24 d. Komisija priėmė rekomendacijas dėl konkrečių priemonių, kurių remdamasi 2016 m. vasario 2 d. įvertinimo ataskaita turi imtis Graikijos Respublika, kad užtikrintų 2016 m. vasario 12 d. Tarybos rekomendacijų laikymąsi;

² 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1053/2013, kuriuo sukuriamas tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas, ir panaikinamas 1998 m. rugsėjo 16 d. Vykdomojo komiteto sprendimas, įsteigiantis Šengeno įvertinimo ir įgyvendinimo nuolatinį komitetą (OL L 295, 2013 11 6, p. 27).

³ 2014 m. lapkričio 14 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2014) 8377, kuriuo pagal 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 1053/2013, kuriuo sukuriamas tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas, 6 straipsnį nustatoma 2015 m. metinė vertinimo (per vizitus vietoje iš anksto nepranešus) programa.

⁴ C(2016) 450, 2016 2 2.

- (7) 2016 m. kovo 12 d. Graikijos Respublika pateikė vertinimo ataskaitoje nustatytų trūkumų, dėl kurių pateiktos Tarybos rekomendacijos, pašalinimo veiksmų planą. 2016 m. balandžio 12 d. Komisija pateikė Tarybai šio veiksmų plano tinkamumo įvertinimą. Komisija padarė išvadą, kad Graikijoje padaryta didelė pažanga, tačiau veiksmų planą dar reikia tobulinti siekiant tinkamai ir visapusiškai pašalinti vertinimo ataskaitoje nurodytus trūkumus. Ji paprašė Graikijos iki balandžio 26 d. pateikti papildomos informacijos ir paaiškinimų dėl veiksmų plano;
- (8) 2016 m. balandžio 26 d. Graikijos Respublika pateikė Komisijai prašytos papildomos informacijos ir paaiškinimų dėl savo veiksmų plano. 2016 m. balandžio 29 d., vadovaudamasi Reglamento (ES) Nr. 1053/2013 16 straipsnio 4 dalimi, Graikijos Respublika pateikė Komisijai veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitą;
- (9) remiantis Reglamentu (ES) Nr. 1053/2013 ir 2016 m. metine vertinimo programa, 2016 m. balandžio 10–16 d. Graikijos Respublikoje surengtas paskelbtas vizitas vietoje⁵;
- (10) dėl rekordinio nuo 2015 m. į Europos Sąjungą atvykstančių migrantų skaičiaus ir trūkumų tam tikruose Sąjungos išorės sienų ruožuose, nustatytų 2015 m. lapkričio mėn. atliekant vertinimą, kilo nemažas antrinis judėjimas, kuris kelia rimtą grėsmę kelių valstybių narių viešajai tvarkai ar vidaus saugumui;
- (11) šiuo metu penkios Šengeno valstybės (Austrija, Vokietija, Danija, Švedija ir Norvegija) vykdo vidaus sienų kontrolę reaguodamos į rimtą grėsmę viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, kurią sukėlė neteisėtų migrantų antrinis judėjimas, nulemtas rimtų išorės sienų kontrolės trūkumų. Šios vidaus sienų kontrolės atnaujinimo priemonės yra tinkamas atsakas į nustatytą grėsmę vidaus saugumui ir viešajai tvarkai, atitinkantis Šengeno sienų kodeksą – jos yra būtinos ir laikomos proporcingomis.

⁵ C(2015) 8537, 2015 12 9.

2015 m. spalio 23 d. Komisija pateikė Nuomonę dėl Vokietijos ir Austrijos atnaujintos vidaus sienų kontrolės būtinumo ir proporcingumo⁶, kurioje padarė išvadą, kad kontrolės atnaujinimas ir vėlesni sprendimai dėl jos pratęsimo atitinka Šengeno sienų kodeksą;

- (12) Komunikate „Grįžimas prie Šengeno erdvės nuostatų. Veiksmų planas“⁷ Komisija nurodė, kad, jeigu migracijos spaudimas išliks ir rimti išorės sienų kontrolės trūkumai nebus pašalinti iki 2016 m. gegužės 12 d., vadovaujantis Šengeno sienų kodekso 29 straipsnio 2 dalimi, reikės pateikti Tarybai pasiūlymą, kuriame rekomenduojama siekti suderinto Sąjungos požiūrio į vidaus sienų kontrolę, kol bus ištaisyti arba pašalinti išorės sienų kontrolės struktūriniai trūkumai. Komunikate nustatyti veiksmai, kurių reikia imtis, kad vėliausiai iki 2016 m. pabaigos būtų atkurtas normalus Šengeno erdvės veikimas;
- (13) Graikijos Respublika padarė didelę pažangą pašalindama daugelį savo išorės sienų valdymo trūkumų, nustatytų 2015 m. lapkričio mėn. atliekant vertinimą. Be to, pradėjus įgyvendinti 2016 m. kovo 18 d. ES ir Turkijos pareiškimą⁸ ir kartu tebevykstant FRONTEX ir NATO operacijoms smarkiai sumažėjo iš Turkijos į Graikijos Respubliką atvykstančių neteisėtų migrantų ir prieglobsčio prašytojų skaičius. Gerokai sumažėjęs į Graikijos Respubliką atvykstančių neteisėtų migrantų ir prieglobsčio prašytojų srautas ir migrantų antplūdžio valdymo centruose ES agentūrų ir kitų valstybių narių teikiama parama leido Graikijos Respublikai labai pagerinti naujai atvykstančių neteisėtų migrantų ir prieglobsčio prašytojų registraciją. Gerokai sumažėjusio migracijos srauto tvarumą dar reikia patvirtinti;

⁶ C(2015) 7100, 2015 10 23.

⁷ C(2016) 120 final.

⁸ SN 38/16, 2016 3 18.

- (14) nors padaryta didelė pažanga, ne visus nustatytus rimtus trūkumus pavyko tinkamai ir visapusiškai pašalinti per trijų mėnesių terminą, nustatytą Reglamento (ES) 2016/399 21 straipsnio 3 dalyje. Kai kurie rimti išorės sienų kontrolės trūkumai išlieka nepašalinti ir kelia pavojų bendram erdvės be vidaus sienų kontrolės veikimui. Visų pirma, dar nepašalinti išorės sienų kontrolės struktūriniai trūkumai, susiję su bendra sienų valdymo sistema, sienų stebėjimu ir informuotumu apie padėtį. Be to, daug Graikijos Respublikos teritorijoje neteisėtai esančių asmenų nebuvo užregistruoti ir gali mėginti neteisėtai patekti į kitas valstybes nares. Ši antrinio judėjimo rizika yra ypač didelė tų neteisėtų migrantų, kurie nėra apgyvendinti atitinkamuose priėmimo centruose, atveju. Galiausiai, Taryba rekomendavo Graikijos Respublikai imtis reikiamų priemonių, skirtų užtikrinti, kad būtų vykdoma visų jos išorės sienų kontrolė ir kad ji būtų suderinta su Šengeno *acquis*, tačiau sienos su buvusiaja Jugoslavijos Respublika Makedonija stebėjimas šiuo metu nevisiškai atitinka Šengeno sienų kodeksą. Dėl to migrantų antrinio judėjimo į kitas valstybes nares rizika dar padidėja;
- (15) taigi kai kurie iš šių rimtų išorės sienų kontrolės trūkumų, dėl kurių kilo neteisėtų migrantų antrinis judėjimas ir dėl kurių kelios valstybės nares dėl grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui laikinai atnaujino vidaus sienų kontrolę, išlieka nepašalinti ir kelia pavojų bendram erdvės be vidaus sienų kontrolės veikimui. Dėl šios nepašalintos antrinio judėjimo rizikos reikalingas darnus, suderintas ir tvarus požiūris į laikiną vidaus sienų kontrolę;
- (16) kadangi visos kitos nustatytos rimtos grėsmės mažinimo priemonės buvo neveiksmingos, tenkinamos sąlygos, kuriomis kaip kraštutinę priemonę galima taikyti Šengeno sienų kodekso 29 straipsnį;

- (17) todėl, remiantis turima informacija, rekomendacija vykdyti vidaus sienų kontrolę pagal Šengeno sienų kodekso 29 straipsnį turėtų būti skirta toms valstybėms narėms, kurios šiuo metu vykdo vidaus sienų kontrolę reaguodamos į dėl neteisėtų migrantų antrinio judėjimo kylančią rimtą grėsmę viešajai tvarkai arba vidaus saugumui, t. y. Vokietijai, Danijai, Austrijai, Švedijai ir asocijuotajai šaliai Norvegijai. Šioms valstybėms narėms turėtų būti leista vykdyti tokią kontrolę, nes ji tinkamai mažina didelę grėsmę viešajai tvarkai ir vidaus saugumui, kylančią dėl neteisėtų migrantų antrinio judėjimo. Vidaus sienos, prie kurių šiuo metu vykdoma kontrolė, atitinka nustatytus migracijos maršrutus ir grėsmes, daugiausia dėmesio skiriama konkrečioms sausumos sienų ruožams arba konkrečioms uostams;
- (18) valstybės narės, nusprendusios vykdyti vidaus sienų kontrolę pagal šią rekomendaciją, turėtų apie tai pranešti kitoms valstybėms narėms, Europos Parlamentui ir Komisijai;
- (19) kontrolė pagal Šengeno sienų kodekso 29 straipsnį turėtų būti vykdoma tik tiek, kiek tai tikrai būtina, jos intensyvumas turi būti tik pats būtiniausias, ir ji turi kuo mažiau trukdyti plačiai visuomenei kirsti atitinkamas vidaus sienas. Todėl turėtų būti vykdoma tik tikslinė kontrolė. Tokios kontrolės būtinumas, taip pat sienos ruožai, kuriuose ji taikoma, turėtų būti reguliariai iš naujo įvertinami bendradarbiaujant su atitinkamomis valstybėmis narėmis;
- (20) sienų kontrolė turėtų būti vykdoma tik tol, kol tai būtina viešajai tvarkai ir vidaus saugumui kylančiai grėsmei pašalinti. Kelios Sąjungos inicijuotos teisėkūros iniciatyvos ir veiksmai, kuriais siekiama stiprinti jos išorės sienų valdymą (Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, grįžimas prie visų ES prieglobsčio teisės nuostatų taikymo Graikijos Respublikoje, skubaus perkėlimo Europos Sąjungoje mechanizmo įgyvendinimo stiprinimas, ES ir Turkijos pareiškimas) taip pat turėtų būti įgyvendinti ir nedelsiant visiškai parengti taikyti – tai taip pat padės gerokai sumažinti neteisėtų migrantų antrinį judėjimą;

- (21) Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija stebės, kaip taikoma ši rekomendacija ir, kai tai būtina ir proporcinga, pasiūlys pakeitimų, siekiant atsižvelgti į konkrečių aplinkybių, dėl kurių priimta ši rekomendacija, pokyčius, laikydamasi Šengeno sienų kodekso 29 straipsnio nuostatų;
- (22) Komisija taip pat paskelbė, kad po keturių mėnesių nuo šios rekomendacijos priėmimo dienos arba, jei įmanoma, anksčiau ji pateiks Europos Parlamentui ir Tarybai rekomendacijos taikymo ataskaitą ir šia proga, atsižvelgdama į įgytą patirtį ir aplinkybes, gali pasiūlyti jos pakeitimų,

REKOMENDUOJA:

1. Austrijai, Vokietijai, Danijai, Švedijai ir Norvegijai toliau taikyti proporcingą laikiną sienų kontrolę ne ilgiau kaip šešis mėnesius, skaičiuojant nuo šio įgyvendinimo sprendimo priėmimo dienos, prie šių vidaus sienų:
- Austrijai – prie Austrijos ir Vengrijos sausumos sienos bei Austrijos ir Slovėnijos sausumos sienos;
 - Vokietijai – prie Vokietijos ir Austrijos sausumos sienos;
 - Danijai – Danijos uostuose, kuriuose vyksta susisiekimas keltais su Vokietija, ir prie Danijos ir Vokietijos sausumos sienos;
 - Švedijai – pietų ir vakarų regionų policijos prižiūrimuose Švedijos uostuose ir prie Zundo tilto;
 - Norvegijai – Norvegijos uostuose, kuriuose vyksta susisiekimas keltais su Danija, Vokietija ir Švedija.

Prieš taikydama tokią kontrolę, valstybė narė turėtų pasikeisti nuomonėmis su atitinkama (-omis) kaimynine (-ėmis) valstybe (-ėmis) nare (-ėmis) siekiant užtikrinti, kad vidaus sienų kontrolė būtų vykdoma tik tuose vidaus sienų ruožuose, kur manoma, kad tai yra būtina ir proporcinga laikantis Šengeno sienų kodekso.

2. Atitinkamos valstybės narės turėtų apie tai pranešti kitoms valstybėms narėms, Europos Parlamentui ir Komisijai.

3. Sienų kontrolė turėtų būti tikslinga, o jos taikymo sritis, dažnumas, vieta ir laikas neturėtų viršyti to, kas tikrai būtina reaguojant į rimtą grėsmę ir saugant viešąją tvarką ir vidaus saugumą. Valstybė narė, vykdanči vidaus sienų kontrolę pagal šį įgyvendinimo sprendimą, turėtų reguliariai iš naujo įvertinti šios kontrolės būtinumą, dažnumą, vietą ir laiką, koreguoti kontrolės priemones pagal esamos grėsmės lygį, prireikus mažinti jos intensyvumą ir kas du mėnesius teikti ataskaitą Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas
